

JOOP WOLFF OVER ZIJN FOTOGRAFIEK: 'DE VORM IS MIJN HANDTEKENING'

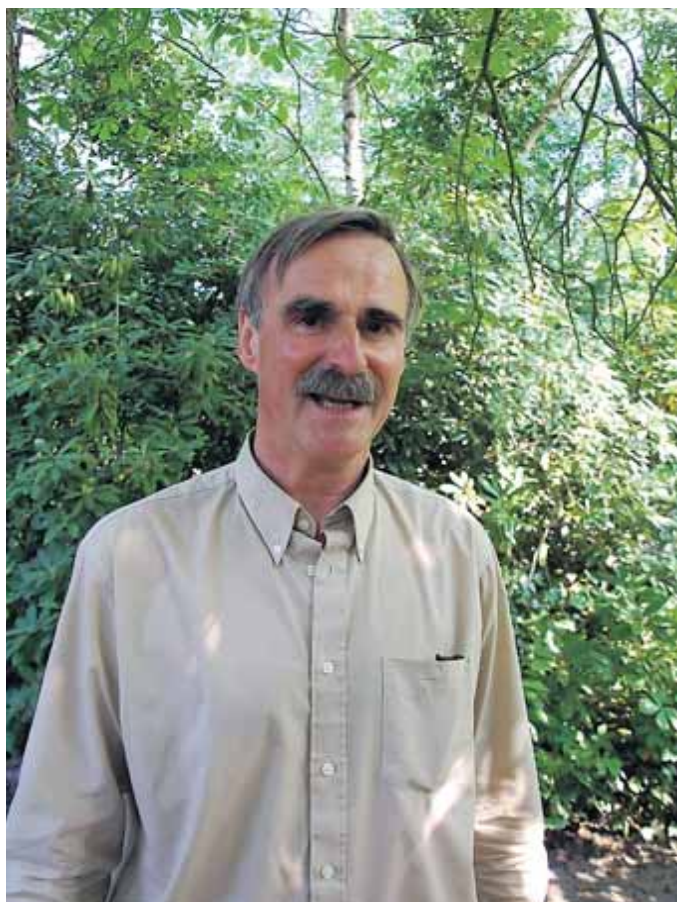
Joop Wolff maakt fotografie. Lang hield hij zijn werk voor zichzelf. Nu treedt hij er mee naar buiten.

"Ik wil wat laten zien dat er al was maar nog niet is gezien, maar dat ik laat zien."

Aan het woord is Joop Wolff. Hij maakt foto's maar is geen fotograaf. Hij maakt kunst maar wil zichzelf eigenlijk geen kunstenaar noemen. Hij is psycholoog, maar op zijn foto's zijn nooit mensen te zien. Wolff worstelt met keuzes en tegenstrijdigheden.

Joop: "Een galeriehouder vroeg me eens om bij haar te exposeren. Ze vond dat ik mooie dingen maakte. Mijn antwoord was dat ik haar zou bellen als ik zestien dingen had gemaakt waar ik tevreden over was. Toen ik haar eindelijk belde zei ze 'o, wat erg! Ik heb net mijn galerie verkocht!' Ik kon het haar niet kwalijk nemen, ik had er namelijk nogal een tijdje over gedaan om zestien dingen te maken waar ik tevreden over was. Ik ben een perfectionist, ik zit eindeloos te piekeren. Over ieder vlekje in mijn werk is nagedacht."

Joop Wolff lijkt een tevreden man. Hij woont met zijn vrouw aan de rand van Haren in een mooi huis met ruime tuin. In die tuin staat een gebouwtje

■ Links de originele foto, rechts wat Wolff er van gemaakt heeft. Boven: een verweerde deur werd 'Kim.' Onder: een bloeditstorting onder een oude rimpelige huid werd 'Down Under.'

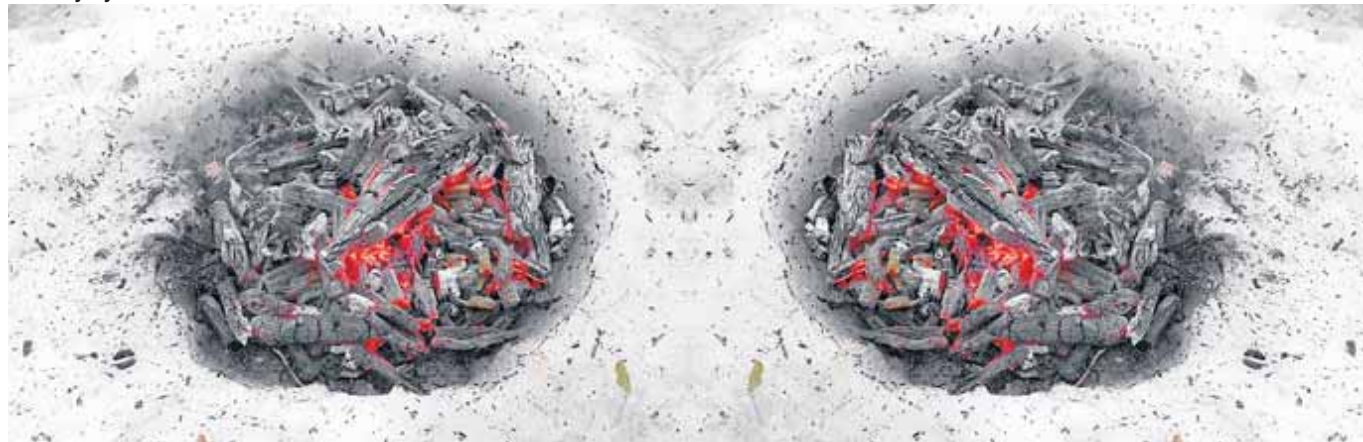
waar de twee een psychotherapiepraktijk. Joop werkt dertig uur per week als psychotherapeut bij Lentis en tien uur in de eigen praktijk met zijn vrouw. De therapieruimte hangt vol kunstwerken van Wolff zelf.

Joop: "Ik ben al veertig jaar bezig met fotograferen. Het startte ooit met een cursus bij de USVA. Die werd gegeven door de bekende verhalenverteller Guillaume Pool. Ik heb jaren geëxperimenteerd met fototechnieken en stond altijd in de

doka. Daarbij ging het bijvoorbeeld om contrastverhoging en solariseren. Dat zijn technieken waarbij de je alles op je foto of zwart, of wit wordt of een gedeeltelijke omkering van negatief in positief plaatsvindt. Doordat je geen grijstinten in je foto krijgt, gaan mensen er bijvoorbeeld uitzien als stripfiguren. Je ziet alleen contouren."

Albums vol heeft Wolff, maar de zwart/wit-periode beschouwt hij als afgesloten

■ 'Fiery Eyes'

ters en technieken op een foto los te laten, maar dat is niet mijn intentie, dan wordt het kermis. Dan wordt het een truc. Bovendien ziet iemand met enige kennis van de programma's daar dwars doorheen, die ziet meteen wat je gedaan hebt. Voor mij is het juist de uitdaging om iets te maken waarvan je juist niet meer ziet wat het is. Om mensen op het verkeerde been te zetten, om mensen te laten zien wat ik zie."

Wolff toont een aantal originele foto's en zijn bewerkingen ervan. Wolff laat zijn werk afdrukken op dibond, een sandwichmateriaal van aluminium. Strak en glad. De foto's hangen vrij, zonder lijst, tegen de muur. Joop: "Die presentatievorm is echt mijn handtekening."

Een door water verweerde deur verandert door zijn hand in een abstracte structuur, die geschil-

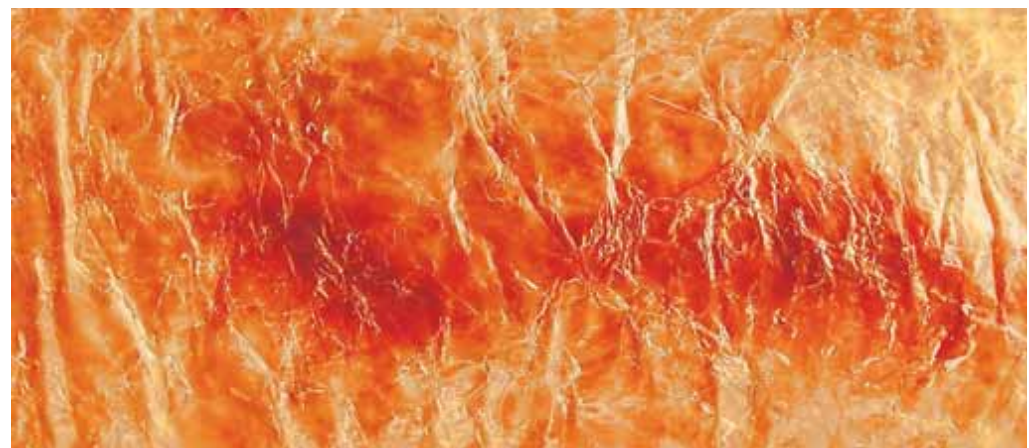
dat voor 100.000 euro 'kunst'. Ik vind het vaak blabla. Daar wil ik niet bij horen. Ik vind het ook heel kwetsbaar om me kunstenaar te noemen en te exposeren. Ik vind dat je met kunst gewoon moet zien wat het is, niet dat je op een bordje moet lezen wat de bedoeling van de kunstenaar is. Kunst moet je niet uitleggen. Hoewel, daar ben ik misschien wel wat dubbel over. Ik ben zelf namelijk heel talig en de titels van mijn kunstwerken zijn wel weer heel belangrijk. Eigenlijk zou ik dat niet moeten doen. Maar zo heb ik bijvoorbeeld een werk dat ik 'identiteit' noem. Ik wil dat mensen er een vingerafdruk in zien maar in werkelijkheid is het een bewerkte foto van een fossiel."

Toch kan een titel heel belangrijk zijn. Een kunstwerk waar een argeloze bezoeker een boom met vogeltjes zag, blijkt een paal met ijzer prikkeldraad uit Auschwitz-Birkenau. Wolff:

van psychologie weten. Zo kwam ik in de psychologie en werd ik klinisch psycholoog. Ik koos voor Groningen omdat ik anders in Delft had moeten studeren. Ik had echter geen zin om op een universiteit te studeren met alleen maar mannen in een mannenwereld. En uit Amsterdam wilde ik weg om wat afstand te nemen van de klik waar ik daar inzat."

Inmiddels is Wolff een eminente grise als psychotherapeut bij Lentis. Zijn vrouw heeft een eigen praktijk aan huis waar Joop ook tien uur per week in meedraait. Joops foto's verraden echter zijn klinische, analytische blik. De blik van iemand die een fascinatie voor de natuurkunde op een kunstzinnige manier vorm heeft gegeven.

Wolff: "Ik zie uit naar mijn pensioen. Daarna blijf ik denk ik nog wel dingen doen als psycholoog maar kan ook veel tijd besteden aan de fotografie. Ik

derd lijkt met grove penseelstreken. Een andere kunstwerk is ontstaan uit een foto van een onderhuidse bloeditstorting bij een bejaarde. Gebruikten we net het woord kunstwerk? Zijn het wel kunstwerken die hij maakt? Wolff aarzelt. Uit pretentie of juist bescheidenheid?

Joop: "Ik heb altijd een ambivalente relatie gehad met kunst. Ik vind kunst in musea voor 90% shit. Mensen trekken een streep over de vloer en noemen

"Ik worstel daar wel mee. Mensen vragen altijd 'hoe is dat gemaakt?' Daarom heb ik voor mezelf een boek gemaakt met de originele foto's en wat ik er mee gedaan heb. Er is maar één exemplaar van, voor mezelf. Maar ik kan mensen laten zien wat ik heb gedaan. "Fotografie is echt mijn vorm. Ik heb altijd een hoofd vol beelden maar ik kan nog geen poppetje tekenen. Ook met foto's zijn er trouwens dingen waar ik niet uitkom. Die wonen rustig in mijn computer tot ik er opeens 's nachts aan denk 'dat ga ik er mee doen,' en naar beneden sliep.

noem mijn werk echter nadrukkelijk 'FotoGrafiek.' Ik treed er ook meer mee naar buiten. Tegenwoordig doe ik mee aan de Open Atelierroute in Haren. Onlangs heb ik voor het eerst een van mijn werken aan een onbekende verkocht. Echt een mijlpaal. En in het najaar doe ik mee aan een expositie bij Galerie Steenwijk.

Website: www.joopwolff.nl
<http://wolffj.home.xs4all.nl/fotografie/index.html>

■ Auschwitz-Birkenau

Dat een psycholoog nooit mensen afbeeldt op zijn foto's wekt misschien bevreemding maar wordt duidelijker als we meer weten over Wolffs achtergrond. Joop: "Ik ben in 1950 geboren in Amsterdam en daar opgegroeid. Ik ben naar Groningen gekomen om natuurkunde te studeren. Het werd later medicijnen, maar om dokter te worden moest je ook iets

